
Karel Macháček

Karel Macháček (11. 1. 1916, Brandýs nad Labem – 4. 7. 2005, Canvey Island, Velká Británie)

Dne 17. listopadu 1939 měl Karel Macháček štěstí. Jako student Lékařské fakulty Masarykovy univerzity zažil v Brně v Kounicových kolejích německé zatýkání. Přestože byl aktivním studentským funkcionářem (místopředsedou brněnského Svazu českého studentstva), internaci v koncentračním táboře unikl. Události 17. listopadu však radikálně změnily jeho životní osud.

Karel Macháček se narodil v rodině železničního úředníka, absolvoval gymnázium v moravském Kyjově, kde byl jeho otec přednostou stanice. Od roku 1935 studoval na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity. Po uzavření českých vysokých škol se rozhodl bojovat proti nacistům v zahraničí. 20. prosince 1939 překročil hranice protektorátu a po dobrodružné cestě přes Slovensko, Maďarsko, Balkán, Blízký východ a severní Afriku dorazil 3. února do Francie. Stal se příslušníkem zdravotní služby formující se Československé armády ve Francii. Po porážce Francie byl evakuován do Velké Británie.

Jako příslušník československé vojenské jednotky se ve Velké Británii zapojil do organizování Ústředního svazu československého studentstva v zahraničí, který byl ustaven v den prvního výročí 17. listopadu. Až do konce války byl jeho místopředsedou.

Podílel se na vyhlášení Mezinárodního dne studentstva, inicioval dostudování československých mediků na anglických univerzitách.

Na Štědrý den 1940 prezident Beneš navštívoval vojenské jednotky a přišel též k nám. Postavil jsem se do první řady shromážděné jednotky, a když po proslovu a přání veselých Vánoc úměrně k našim současným poměrům přistoupil mezi nás, představil jsem se mu jako ten student, který mu psal o dostudování mediků. (...) Sdělil, že mi nemůže nic slíbit, ale že se o tom jedná a že doufá, že jednání bude úspěšné. Byl jsem nadšen tím, že můj návrh byl vůbec uvážěn. (...) Uplynul měsíc a pak dva, nic se nedělo a medicí začali být netrpěliví. Žádal jsem úpěnlivě školský odbor našeho ministerstva vnitra o informace (...) Po několika týdnech k nám najednou přijel přednosta školského odboru rada Václav Patzak s docentem Skládalem z Londýna, aby nás informovali, že britské univerzity nám nabídlí místa na lékařských fakultách k dokončení našich studií.

Sám dostudoval na Lékařské fakultě Sheffieldské univerzity. Zde poznal také svoji budoucí ženu, Angličanku Betty Mondovou. Lékařský diplom získal na slavnostní promoci 24. července 1943 od Oxfordské univerzity, která zastupovala uzavřené české vysoké školy.

Po absolutoriu pracoval ve zdravotní službě československého letectva a ministerstva národní obrany ve Velké Británii. Po skončení války se vrátil do Československa a nastoupil jako důstojník zdravotní služby letectva Československé armády. Po únoru 1948 se Macháčková manželka vrátila do Anglie. Sám Karel Macháček opustil ilegálně svoji vlast podruhé na počátku května 1948. Přes Šumavu přešel do americké okupační zóny Německa. Po návratu do Velké Británie se s rodinou usadil na ostrově Canvey Island, kde působil jako praktický lékař. Po roce 1989 několikrát navštívil Českou republiku, často se zapojoval do oslav 17. listopadu a jeho válečné tradice, působil ve výboru Československé obce legionářské. V roce 2002 jej Česká lékařská společnost pasovala rytířem českého lékařského stavu.